

Năm nay, chúng ta vui mừng chào đón những ngày xuân mới trong niềm tự hào và tin tưởng với một số thành tựu kinh tế còn khiêm tốn nhưng rất quan trọng đã đạt được.

Lần đầu tiên, trong mấy chục năm qua, chúng ta đã ngăn chặn được lạm phát từ 700% /năm đã xuống chỉ còn trên dưới 15%, ngân sách nhà nước đã quân bình, chúng ta đã xuất khẩu nhiều hơn nhập khẩu, và đặc biệt chúng ta đã có một quý dự trữ ngoại tệ gần 1 tỷ đô-la Mỹ, có xuất khẩu gạo.

Chính sách đổi mới, mở cửa làm bạn với tất cả các nước, chuyển từ nền kinh tế bao cấp sang nền kinh tế thị trường có kế hoạch, có lãnh đạo và có điều tiết thật sự đã có kết quả, đã động viên được cả nước hăng say lao động, tích cực học hỏi, quyết tâm xây dựng đất nước và hòa nhập vào nền kinh tế khu vực châu Á-Thái Bình Dương và thế giới.

Bên cạnh những thành công đáng khích lệ đó, chúng ta vẫn còn nhiều khó khăn và vấn đề cần được bổ sung và hoàn chỉnh để có thể tiến lên một cách liên tục và vững chắc.

Vấn đề đầu tiên là nạn làm hàng giả và hàng lậu. Hàng giả làm nản lòng những nhà sản xuất, hàng lậu làm cho những người kinh doanh lương thiện bị thiệt hại, bị lỗ vì không có khả năng cạnh tranh.

Hàng nhập trốn thuế, ăn gian thuế từ Hongkong, Singapore, đi qua ngã nhập khẩu với số lượng lớn bán tràn ngập thị trường, làm cho hàng nhập chính ngạch và đóng đủ thuế bị ối đọng, bị tồn kho không bán được. Hàng lậu, hàng giả được bán tự do, thoải mái trong các cửa hàng, và đang là một thách thức công khai với các cơ quan pháp luật, với bộ máy nhà nước pháp quyền của đất nước.

Những người làm công tác kinh doanh sản xuất hiện nay, ngoài những mối lo về tiếp thị, nguồn hàng, vốn... còn một mối lo quan trọng nhất là sự thay đổi liên tục về thuế suất, biểu thuế xuất nhập khẩu. Ai cũng biết thuế xuất nhập khẩu, đặc biệt là thuế nhập khẩu là một thành phần quan trọng trong giá thành hàng hóa nhập khẩu. Trong nhiều trường hợp, thành phần thuế nhập khẩu nhiều gấp rưỡi giá mua của hàng nhập.

Do đó, mỗi khi biểu thuế nhập khẩu thay đổi có thể làm phá sản một doanh nghiệp, một công ty vì đã lỡ đặt hàng, đã lỡ mua hàng, đã lỡ tín dụng thư, vì thuế tăng lên đột ngột, làm giá thành hàng nhập tăng cao trong khi thị trường chưa chấp nhận.

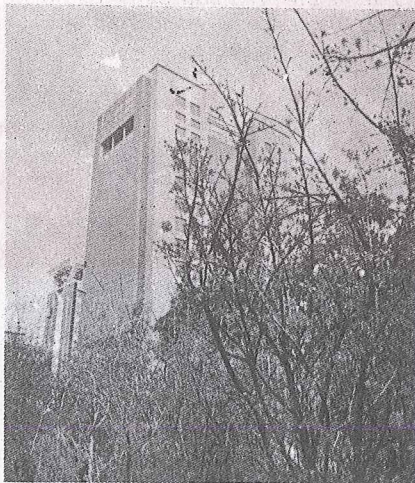
Sự thay đổi liên tục và quá nhanh, chỉ trong vài tháng đã thay đổi một biểu thuế xuất nhập khẩu là một khó khăn mà không một nhà doanh nghiệp tài ba nào đối phó được. Và việc này cấm, mai cho nhập một loại hàng cũng

SUY NGHĨ VỀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ TRONG QUẢN LÝ KINH DOANH VÀ SẢN XUẤT

NGÔ VĂN PHƯƠNG

là một sự đau đầu khác của các công ty, các doanh nghiệp vì không thể nào tính toán được để lên kế hoạch kinh doanh hoặc sản xuất. Và những thay đổi quá thường xuyên và không có thời gian dự báo đã làm cho nhiều nhà sản xuất bị lỗ hàng tỉ bạc, cụ thể như lần cấm xuất gỗ xẻ trong năm 1992.

Chúng ta cũng đang cần một chính sách ủng hộ các nhà kinh doanh sản xuất trong nước một cách tích cực, có hệ thống có kế hoạch và nhất quán

của Nhà nước.

Các nhà kinh doanh và sản xuất VN đang phải đối đầu, đang phải cạnh tranh với các công ty nước ngoài, với hàng nước ngoài một cách gay gắt và không cân sức.

Nhưng cho đến nay, khi Luật đầu tư nước ngoài đã có trên 3 năm thì Luật đầu tư trong nước vẫn chưa có. Trong khi, một nhà đầu tư nước ngoài được nhiều ưu tiên, ưu đãi, được miễn nhiều loại thuế trong một số năm đầu tiên được vay vốn với lãi suất nhẹ của ngân hàng đầu tư nước họ... thì các nhà đầu tư, các nhà kinh doanh sản xuất VN không có một ưu tiên, ưu đãi nào, không được miễn thuế nào và không hề được vay vốn và nếu được vay thì phải chịu lãi suất cao đến 2,7-3% tháng.

Nhiều mặt hàng sản xuất trong nước bị các loại thuế làm cho giá thành cao hơn hàng nhập khẩu.

Vì Nhà nước chưa có chính sách cụ thể, chưa có một kế hoạch ủng hộ các nhà kinh doanh sản xuất VN để họ có thêm khả năng cạnh tranh với các công ty nước ngoài, các hàng hóa nước

ngoài, nên chúng ta chưa động viên được nguồn sức mạnh tiềm năng của các nhà kinh doanh sản xuất trong nước. Người ta cho rằng, nếu Nhà nước có chính sách tốt, có kế hoạch cụ thể ủng hộ tích cực mọi mặt cho các nhà kinh doanh sản xuất VN, thì chúng ta có khả năng sẽ huy động được một số vốn tối thiểu là 20.000 tỉ đồng VN, tương đương với 2 tỉ đô-la Mỹ, đưa vào đầu tư sản xuất.

Nhà nước cũng cần cải tiến đổi mới ngay ngành ngân hàng để nó có đủ khả năng phục vụ cho nền kinh tế đang phát triển.

Cần quản lý chặt chẽ các ngân hàng tư doanh, những ngân hàng mới thành lập, các ngân hàng cần được quản lý tốt theo một chính sách ngân hàng hiện đại, đúng nghĩa ngân hàng, có nghiệp vụ theo kịp trình độ quốc tế, và hòa nhập vào hệ thống ngân hàng thế giới.

Chúng ta đã một lần bị điều đứng vì các HTX tín dụng, do sự quản lý kém và lỏng lẻo, đã làm cho hàng trăm ngàn gia đình điêu đứng vì mất tiền tiết kiệm, hàng trăm, hàng ngàn xí nghiệp, công ty bị ảnh hưởng do các HTX tín dụng mất khả năng chi trả. Hậu quả do các HTX tín dụng vỡ nợ vẫn còn đến nay, hàng chục ngàn gia đình vẫn còn bị mất hàng triệu, hàng chục triệu đồng chưa được thanh toán. Do đó, các ngân hàng tư doanh, cổ phần... cần được rút kinh nghiệm bài học HTX tín dụng, cần được chính quyền và cụ thể là Ngân hàng Nhà nước quản lý chặt chẽ để tránh tình trạng vỡ nợ, mất khả năng chi trả xảy ra. Và nếu lần này, các ngân hàng tư doanh, cổ phần bị vỡ nợ thì ảnh hưởng sẽ rất trầm trọng, hậu quả xấu cho nền kinh tế đất nước không thể nào lường được.

Hôm nay, nhân dịp xuân về, chúng ta vui mừng trước những thành tựu tuy khiêm tốn nhưng vô cùng có ý nghĩa đối với nền kinh tế đất nước trong giai đoạn khó khăn nghiêm trọng này, đồng thời chúng ta cũng nâng cao ý chí cảnh giác, thực sự cầu thị, học hỏi kinh nghiệm của các nước xung quanh để công tác quản lý nhà nước, quản lý kinh tế, xã hội ngày càng tốt hơn.

Nhìn về tương lai, chúng ta có cơ sở để tin tưởng đất nước VN sẽ là một trong những nước có nền kinh tế phát triển và vững mạnh ở Đông Nam Á. ♣